

21. 1. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Problém nového zákona o odpadech - kam s vytrízenými zbytky?

V současné době je v rámci legislativního procesu projednáván tzv. balík odpadové legislativy. Jedná se o soubor 4 vládních návrhů, které byly Ministerstvem životního prostředí připravovány v návaznosti na přijetí nové evropské legislativy[1] od roku 2016.

Součástí odpadového balíku jsou:

1. Návrh nového zákona o odpadech - projednáván jako sněmovní tisk č. 676;
2. Návrh nového zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností - projednáván jako sněmovní tisk č. 677;
3. Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností - projednáván jako sněmovní tisk č. 678;
4. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. [477/2001](#) Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech) - projednáván jako sněmovní tisk č. 679.

Tři z uvedených návrhů byly Senátem vráceny Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy, návrh novely zákona o obalech byl Senátem zamítnut.

Veškeré uvedené zákony již v rámci jejich přípravy prošly poměrně bouřlivou diskusí, a to z toho důvodu, že ačkoli se může na první pohled zdát, že jde pouze o zákony regulující specifické odvětví, opak je pravdou. Nová odpadová legislativa (a zejména pak zákon o odpadech) se svou úpravou práv a povinností dopadá nejen na provozovatele zařízení k využití nebo odstranění odpadu a svozové společnosti, ale rovněž stanoví řadu povinností obcím a v menší míře také jednotlivcům. Z uvedeného důvodu se Ministerstvo životního prostředí muselo vypořádat mj. s tlaky na upřednostnění toho či onoho zájmu jednotlivých skupin adresátů uvedených norem.

S ohledem na rozsáhlost a komplexnost této úpravy pak v navrhovaných zákonech (a zejména v zákoně o odpadech) už nyní vyvstávají některé praktické problémy, s nimiž navrhovaná právní úprava vůbec nepočítá. Není smyslem tohoto článku uvádět seznam veškerých problematických částí navrhované legislativy, nicméně je nutné upozornit na jeden z nejpálčivějších problémů, které skýtá návrh zákona o odpadech a který bude dopadat nejen na odpadové společnosti, ale rovněž v podstatě na všechny obce v České republice.

Ustanovení § 36 odst. 5 nového zákona o odpadech (ve znění schváleném Poslaneckou sněmovnou) stanoví, že *„Odděleně soustředované komunální odpady vhodné k opětovnému použití nebo recyklaci, zejména papír, plasty, sklo, kovy textil a biologický odpad nesmí být předány k odstranění, s výjimkou odpadu vzniklého při jejich zpracování, pokud*

- *je jeho výhřevnost v sušině nižší než 6,5 MJ/kg a*
- *splňuje kritéria stanovená vyhláškou ministerstva, podle kterých odstranění takto vzniklého odpadu přinese nejlepší výsledek z hlediska životního prostředí v souladu s hierarchií odpadového hospodářství.“*

Zjednodušeně řečeno, zbytky po vytrídění jednotlivých recyklovatelných druhů komunálního odpadu (dále jen „**vytrízený odpad**“) bude možné ukládat na skládku pouze v případě, pokud jejich [2] výhřevnost bude nižší než v zákoně uvedená (tedy nebude možné tyto odpady spálit v zařízení pro energetické využití odpadů, tzv. ZEVO) a pokud Ministerstvo životního prostředí ve vyhlášce uložení na skládku povolí. Ačkoli se na první pohled může zdát, že tento způsob odklonu od skládkování je krokem správným směrem, uvedené ustanovení skrývá hned několik problematických aspektů.

Prvním problémem je ta skutečnost, že v současné době neexistuje ani návrh vyhlášky, který by měla stanovit podmínky pro uložení vytrízeného odpadu na skládku, tudíž není vůbec zřejmé, kterého vytrízeného odpadu se možnost uložení na skládku bude týkat, což s ohledem na Ministerstvem prosazovanou účinnost zákona k 1. 1. 2021 uvrhuje nejen obce, ale např. i provozovatele skládek (kteří nevědí, zda budou moci takový odpad přijímat) do značné nejistoty. Dlužno podotknout, Ministerstvo připravilo prozatím minimum prováděcích předpisů ve vztahu k téměř 40 zmocňovacím ustanovením zákona o odpadech.

Druhým problematickým aspektem je samotné naplnění obou podmínek. Původní návrh zákona o odpadech počítal s těmito podmínkami jako alternativními, nicméně v rámci legislativního procesu došlo ke schválení pozměňovacího návrhu, který stanovil podmínky uvedené v § 36 odst. 5 jako kumulativní. Není vůbec zřejmé, jakým způsobem bude postupováno v případě, kdy vytrízený odpad nebude dosahovat požadované výhřevnosti a zároveň nebude ve vyhlášce Ministerstva umožněno jeho uložení na skládku. Zde je třeba si uvědomit, že např. z hlediska recyklace nejproblematictějších plastových odpadů nesplní podmínku nízké výhřevnosti prakticky žádný plast. Potřebné kapacity technologií, kam by bylo možné takové odpady od ledna s ohledem na nové ustavení zákona přesunout, však v ČR nejsou.

Zároveň je nutné si uvědomit, že i ZEVO podléhá procesu integrovaného povolování ve smyslu zákona č. [76/2002](#) Sb. o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci). Součástí integrovaného povolení je zároveň schválený provozní řád zařízení, který mj. uvádí, jaké odpady je možné do těchto zařízení přijímat a jaké limity výhřevnosti jsou pro ta která zařízení přípustné. Stávající spalovny v ČR jsou technologicky omezeny na příjem odpadů s výhřevností mezi cca 8 - 12 Mj/kg. Tudíž je velmi pravděpodobné např. u zmíněných plastových odpadů, že některé vytrízené odpady budou mít výhřevnost natolik vysokou, že je spalovny v potřebném množství prostě přijmout nemohou. Rovněž některé frakce vytrízeného odpadu mohou obsahovat relativně vysoký obsah chlóru (např. obaly s obsahem PVC), přičemž většina ZEVO může přijímat odpady s žádným nebo jen minimálním obsahem chlóru. Přitom pro tyto druhy odpadů neexistuje v České republice ani dostatečné množství zařízení pro jejich materiálové využití. Zákonné omezení je však účinné již za 30 dnů, od 1.1.2021. Kam se tedy budou např. plastové odpady po třídění od ledna dávat, není vůbec jasné.

K vyřešení celého problému by napomohlo odložení účinnosti odpadového zákona tak, jak ho požadoval Senát, bohužel ten byl v rámci legislativního procesu přehlasován. Reálně tedy od 1. 1. 2021 hrozí problémy s plastovými odpady zejména v obcích, kdy obce budou muset slovy klasika řešit „Kam s ním?“.

Mgr. Tereza Nováková,
advokátní koncipient

Oberfalcerová a spol., advokátní kancelář s.r.o.
Na Bělidle 64/3
150 00 Praha 5

[1] Zejména Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech a Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/850 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 1999/31/ES o skládkách odpadů

[2] Vlastnost paliva, která udává, kolik energie se uvolní úplným spálením jedné jednotky (v tomto případě jednoho kg) paliva.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)